

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

MINISZTER

Irományszám: *A/9759/1*
Érkezett: 2013 JAN 30.

Iktatószám: NGM/2131 (2013)

Válasz a K/9759. számú írásbeli kérdésére:
„Mit tesz a kormány a százmilliárdos
adócsalások ellen?”

Scheiring Gábor
országgyűlési képviselő

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

Magyarország Kormánya elkötelezett a feketegazdaság elleni fellépés hatékonyságának fokozásában, ennek érdekében a rendelkezésre álló eszközök maximális kihasználására, illetve az eszköztár bővítésére törekszik.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal valamint a Vám és Pénzügyőrség összevonásával 2011. január 1-jén létrejött Nemzeti Adó- és Vámhivatal megteremtette az adóelkerüléssel, a feketegazdasággal szembeni határozott állami fellépés szervezeti feltételeit. A magyar gazdaságnak jelentős kihívást jelentő feketegazdasággal szembeni küzdelmet hiven tükrözik a jogalkotás során az elmúlt két évben megvalósított – minden bizonnyal Ön által is ismert – alábbi intézkedések is.

A 2012. január 1-jén hatályba lépett új jogszabályi rendelkezések számos új eszközzel növelték a NAV ellenőrzési eszköztárát, illetve olyan új, hatékonyságot növelő intézkedések kerültek bevezetésre, mint pl. az adózási szempontból jelentős kockázatot jelentő gazdálkodók kiszűrését lehetővé tévő adóregisztrációs eljárás, valamint a fiktív vállalkozások adószámának gyorsított törlése, melyek következtében már 2012-ben 1500 adózási szempontból kockázatos cég létrehozását vagy működését akadályozta meg sikeresen az adóhivatal. Szintén új eszköz az adóhatóság számára az adózási szempontból kockázatos adózók fokozott adóhatósági felügyelete, mely a tavalyi évben 2500 céget érintett. Összességében elmondható, hogy a fellelt fantom cégek, illetve kockázatosnak bizonyult cégek soron kívüli megszüntetésével, illetve szoros megfigyelésével jelentős jövőbeni költségvetési károkozás megakadályozására nyílik lehetőség.

Jelentősen szigorodtak a jogkövetkezmények is (pl. az adóhiány 200%-ában megállapítható adóbírság bevezetésével), mely az adóelkerülés kockázatát növeli, s a korábbinál jelentősebb prevenciókat fejthet ki.

Ezeken túlmenően az egyes gazdasági események vizsgálata, mint új ellenőrzési forma elősegíti a rendelkezésre álló kapacitások hatékonyabb kihasználását, gyors, célzott vizsgálatok lefolytatását, melyekkel hatékonyabban támogatható az egyre gyakoribb, sokszereplős lánckereskedelmi ügyletek felgöngyöltése.

2012. január 1-jétől az állami adóhatóságnak lehetősége nyílik arra is, hogy *becslési adatbázist* hozzon létre, amely támogatja az adóhatóság kockázatelemzési, kiválasztási tevékenységét, és jelentősen javítja a feketegazdaság elleni fellépés hatékonyságát. Korábban az adóhatóságok konkrét eljárástól függetlenül, kizárólag kockázatelemzésre, ellenőrzésre történő kiválasztás érdekében adatokat nem kezelhettek.

A mezőgazdaságban előforduló áfa csalások visszaszorítása érdekében a Kormányzat nem csak eljárási jellegű előírásokat vezet be, hanem az anyagi jogi jogszabályok módosításával is lépéseket kíván tenni a gazdaság fehéredése irányába. Ennek eredményeként az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 2012. július 1-jétől kezdődően fordított adózást vezetett be a gabona, fehérjenövény és olajosmag szektorban. A fordított áfa olyan adózási mechanizmus, mely hatékony megoldást jelenthet az áfa csalások meghatározott formái elleni fellépésben. Ugyanezen folyamat eredményeként 2013. április 1-jétől kezdődően a mezőgazdaság adócsalások által ugyancsak jelentősen érintett területére, a sertés és takarmányszektorra kerül kiterjesztésre a fordított adózás.

Ugyancsak kifejezetten az áfa-csalások visszaszorítását célozza a 2013. január 1-jétől bevezetésre kerülő tételes áfa-összesítő nyilatkozat, melynek lényege, hogy az áfa alanya a termék értékesítése/beszerzése, szolgáltatás nyújtása/igénybevétele esetén azon számlákról, amelyekben az áthárított áfa összege a 2 millió forintot eléri vagy meghaladja, számlánként törvényben meghatározott részletezettséggel nyilatkozik. A jelentések alapján felépülő adatbázis támogatja az állami adóhatóság kockázatkezelési tevékenységét, illetve hatékony eszköze lesz az ellenőrzésre való kiválasztásnak.

A gazdasági folyamatok átláthatóságának növelése érdekében 2013. január 1-jétől bevezetésre került a vállalkozások közötti készpénzfizetések korlátozása, melynek értelmében a pénzforgalmi számlanyitásra kötelezett adózók egymás között csak 1,5 millió forint összeghatárig teljesíthetnek készpénzszolgáltatást. A korlátozásra vonatkozó jogszabályok megsértése esetén szigorú bírságra lehet számítani, melynek mértéke nem esik mérlegelés alá.

A feketegazdaság elleni kormányzati fellépés eredményeinek felsorolása után, Képviselő úr 2. kérdésére vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatom. Vitatom Képviselő úr azon megállapítását, miszerint a mikro- és kisvállalkozásokat a fokozatos leépülés és ellehetetlenülés jellemzi. Több tekintélyes nemzetközi szervezet látja úgy, hogy a magyar gazdaság és azon belül a hazai kkv-k helyzete javuló tendenciát mutat. A Moody's 2013. január 15-ei prognózisa szerint a magyar gazdaság 1,4 százalékosra becsült tavalyi GDP-visszaesés után az idén várhatóan 0,3 százalékkal növekszik.

A Gazdasági Fejlesztési és Együttműködési Szervezet (OECD) által készített, a magyarországi reálgazdasági ciklus változásait követő mutató szerint is a magyar gazdaság túlélt a konjunkturális mélyponton.

Ezek a mutatók a Kormány meghozott intézkedéseinek az eredményei. A vállalkozások működési feltételeit javító adminisztrációs terhek csökkentése, a szabályozási feltételrendszer vállalkozásbaráttá tétele pl. a Munka Törvénykönyvének módosítása, a pályázati rendszer egyszerűsítése javították a vállalkozások helyzetét.

A hazai kkv-k gazdasági aktivitását támasztják alá az Új Széchenyi Terv Vállalkozásfejlesztési Programjára beadott pályázatok száma is. A közel 22500 db beérkezett pályázatból 13635 db pályázat kapott támogatást 405 Mrd Ft értékben. A kkv szektor erejét jól jellemzi, hogy a KSH adatai alapján a közép- és nagyvállalkozások exportja 2011-ben 21,7 %-kal, a kisvállalkozások exportja 8,7%-kal nőtt 2010-hez képest. Mindezen adatok, előrejelzések a kkv-k növekvő erejét és nem a leépülését mutatja.

Mindezek mellett a 2013-tól bevezetésre kerülő új adónemek (kisvállalkozások tételes adója, kisvállalati adó, pénzforgalmi szemléletű áfa), és a Munkahelyvédelmi Akció további elemei a feketegazdasággal leginkább érintett kkv szektor számára „komfortos”, alacsonyabb terhelésű, egyszerű adminisztrációjú alternatívákat kínálnak fel.

Képviselő úr áfa visszaélések nagyságrendjére és ágazati megoszlására vonatkozó 3. kérdése kapcsán tájékoztatom arról, hogy erre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre. Ennek oka, hogy az adóbevallások adattartalma nem iparág specifikusan kerül felépítésre.

A Képviselő úr által föltesztelt 4. kérdésre válaszolva elmondható, hogy a NAV 2011., illetve 2012. évben más hatóságokkal (leginkább a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatallal) együtt több olyan ellenőrzés-sorozatban vett/vesz részt, amelyek célja a Magyarországra beszállított élelmiszerek eredetének, valamint további rendeltetésének vizsgálata. Ezek során sor került nagy mennyiségű élelmiszer zárolására, megsemmisítésére, amely a sajtóban több alkalommal megjelent. A Nagybani Piacon végzett ellenőrzések adatai, valamint a NAV vámszakmai területének mélységi ellenőrzései alapján fellelt adóalanyok ellenőrzése folyamatban van, a szükséges – további adóalanyokat érintő – kapcsolódó vizsgálatok elrendelésre kerültek, ezen ellenőrzések eredménye azonban később várható.

Budapest, 2013. január 30.

Üdvözlettel:

Dr. Matolcsy György